

**Baltinavas novada
bibliotēkas pārskats par
darbu 2020. gadā**

Satura rādītāji

Vispārīgs bibliotēkas raksturojums	3
Finansiālais nodrošinājums	3
Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	5
Personāls	6
Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	7
Krājums	9
Darbs ar bērniem un jauniešiem	10
Novadpētniecība	13
Projekti	14
Publicitāte	15
Sadarbības tīkla raksturojums	21

1. Vispārīgs bibliotēkas/reģiona bibliotēku raksturojums

Baltinavas novada bibliotēka ir kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kas Bibliotēku likumā noteiktā kārtībā reģistrēta Latvijas Republikas Kultūras ministrijā un veic pasaules kultūras mantojuma iespaiddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, bibliografēšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošina tajā esošās informācijas publisku pieejamību un tās izmantošanu.

. Bibliotēkā ir pieejams bezvadu internets, iedzīvotāji tiek konsultēti par e-pakalpojumu lietošanu interneta vidē, kā arī tiek sniegti šādi pakalpojumi: bibliotēkas krājumā esošo iespaiddarbu izsniegšana, lietotāju konsultācijas un apmācības, uzziņu sniegšana. Bibliotēkā ir iespēja izmantot datu bāzes, novadpētniecības tematiskās mapes, iepazīties ar literatūras izstādēm, saturīgi pavadīt brīvo laiku, satikties ar domubiedriem un atpūsties.

Bibliotēka piedāvā vienotu informācijas saņemšanu ikvienam bibliotēkas apmeklētājam, neatkarīgi no viņa sociālā, materiālā stāvokļa, vecuma un etniskās izcelsmes, saglabājot tradicionālo informācijas avotu pieejamību un piedāvājot mūsdienīgus informācijas avotus. Baltinavas novada bibliotēkas apmeklējumu raksturo tas, ka pagasta iedzīvotāju skaits nemitīgi samazinās. Iedzīvotāji noveco, jaunieši darbu atrod ārpus sava novada un šeit atgriežas tikai nedēļas nogalēs un svētkos, ciemos pie vecākiem. Bibliotēkai ir piemērota atrašanās vieta – Baltinavas novada dome ēkā. Pozitīvi ir tas, ka bibliotēka atrodas vienā ēkā ar novada domi, kuru ikdienā apmeklē iedzīvotāji. Baltinavas novada bibliotēkas mērķis ir palielināt bibliotēkas lomu sabiedrībā nodrošināt visus apmeklētājus ar uzziņu un citu informāciju.

Pārskata perioda prioritātes

- Īpaša uzmanība tiek pievērsta individuālajam darbam ar lasītāju: sniegtas konsultācijas par bibliotēkas krājumu, digitālajām datu bāzēm un resursiem, darbu ar datoriem, kā arī izpildīti pieprasījumi, uzziņas, rezervētas grāmatas, veikts darbs ar parādniekiem.
- Veicinot krājuma aktīvāku apgrozījumu, tiek sagatavoti jaunāko grāmatu apskati par bibliotēkas jaunieguvumiem, kā arī veidotas aktuālas un tematiskas literatūras izstādes,
- Regulāri tiek organizētas mākslas darbu vai informatīva satura izstādes, iepazīstinot apmeklētājus gan ar vietējo mākslinieku, gan citu pilsētu un novadu autoru darbiem.
- Izpildot lasītāju pieprasījumus, piedāvāta iespēja trūkstošos izdevumus saņemt starpbibliotēku abonementa (SBA) kārtā.

. * Bibliotēkas krājums komplektēts 6 reizes gadā,

* 2020.gadā aktīvi tika popularizēta 3td e-GRĀMATU bibliotēka.

*Lasīt veicināšanas pasākumu organizēšana. Piedalīšanas "Bērnu žūrijā"

- Sadarbībā ar skolām, rosināta skolēnu interese par bibliotēku, iepazīstinot tos ar bibliotēkas pakalpojumu klāstu un jaunāko literatūru, bibliotēkā pieejamām datu bāzēm,

• Personām ar īpašām vajadzībām piedāvāta izdevumu piegāde uz mājām, audio grāmatas, pielāgota aparatūra, lai varētu audio grāmatu klausīties,

* Piedalījās pagasta kultūras dzīvē ,

*Turpinām sadarboties ar esošajiem bibliotēkas sadarbības partneriem - Baltinavas vidusskolu, Mūzikas un mākslas skolu, pirmsskolas izglītības iestādi, novada domi, Balvu CB, citas novadu un pagastu bibliotēkas,

* Kopā ar muzeja vadītāju vākti materiāli par Baltinavas vēsturi.

Izmaiņas bibliotēkas darbībā pārskata periodā nav notikušas, bibliotēkas akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

2. Finansiālais nodrošinājums

Tabula "Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums"

	2018	2019	2020
Kopā (EUR)	13647	14173	17346
Pašvaldības finansējums	13647	14173	17346
Citi ieņēmumi:			
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>			
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>			
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>			
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>			

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2018	2019	2020
Izdevumi kopā (EUR)	13647	14173	17346
Darbinieku atalgojums (bruto)	8220	8028	10234
Krājuma komplektēšana	1548	2004	2675

Vērtējot tabulu, nevar teikt, ka finansējums būtu attīstību veicinošs, bet tas nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu.

Līdzekļi krājuma komplektēšanā uz vienu iedzīvotāju ir 2,80 eiro grāmatām , bet uz vienu lietotāju 8,79 eiro(vērā ņemts iedzīvotāju skaits bibliotēkas darbības mikrorajonā), 2020. gadā tas ir 1017 iedzīvotāji. Papildinājumu bibliotēkas budžetam veido dāvinājumi, kaut arī tikai grāmatu veidā, no LNB atbalsta biedrības, LNB bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas, Latvijas Okupācijas muzeja, latviešu valodas aģentūras, grāmatu autoriem, individuālajiem dāvinātājiem u.c.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Šajā pārskata periodā netika veikti nekādi telpu remontdarbi, jo telpas pamazām tika remontētas iepriekšējos gados. Līdz ar to pagaidām telpu stāvoklis ir apmierinošs. Bibliotēkas telpas ir pietiekoši plašas – 112 m², lai varētu izvietot plauktus grāmatām un preses izdevumiem, kā arī atrast vietu izstādēm. Bibliotēkā ir izveidots un atsevišķi nodalīts bērnu stūrītis ar mazākajiem apmeklētājiem piemērotiem grāmatu plauktiem, galdu, krēsliem, paklāju. Plauktos atrodas mazajiem lasītājiem domātas grāmatas, galda spēles, puzzles.

Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums: darbiniekiem 1, lietotājiem 10 datori:

1 dators iegādāts 2016. gadā, pieci projekta "Trešais tēva tēls" datori jau ir novecojuši. 2018. gada oktobrī Lattelecom datorspeciālists nomainīja interneta pieejas rūteri uz jaunu, lai varētu nodrošināt ātrāku interneta ātrumu. Var teikt, ka interneta ātrums ir uzlabojies, taču vakarpusēs bieži samazinās tīkla darbības ātrums, kas apgrūtina darbu BIS Alise, konkrēti lasītāju apkalpošanu. Iedzīvotāji nāk ar saviem viedtālruniem un izmanto **Wi-Fi** gan bibliotēkas telpās, gan ārpus tām. Daļa lietotāju rīcībā esošo datoru ir novecojuši, darbojas lēni. Kopumā bibliotēka nodrošina visas apmeklētāja vajadzības datora un interneta izmantošanā.

Tabula "Bibliotēkas iekārtas apmierinošs un aprīkojums"

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (teicams/labs/apmierinošs/neapmierinošs)	Piezīmes
Datori	1 (2015.)	10	2 – 2006 5 - 2008 2 – 2009 1 - 2017	
Plānie klienti				
Multifunkcionālās iekārtas		1	2008	
Printeri		1	2014.	
Kopēšanas iekārtas		1	2000.g	
Skeneri				
Citas iekārtas		2	2013 dokumentu iesiešana 2015 laminēšanas iek.	

•

4. Personāls

Bibliotēkā strādā viens darbinieks – Baltinavas novada bibliotēkas vadītāja ar III profesionālo kvalifikācijas līmeni, strādā pilnu slodzi.

Vadītāja pārskata periodā (2020.g.) regulāri piedalījās Balvu CB un LNB organizētajos tiešsaistes semināros.

Par jaunumiem un aktualitātēm, kā arī darba jautājumos, lieliska sadarbība izveidojusies ar Balvu Centrālās bibliotēkas metodiķi un citiem darbiniekiem, kuri neliedz palīdzību. Par aktualitātēm tieku informēta ar e- pasta starpniecību. Saņemu informāciju par semināriem, par jaunākajām grāmatām, par kursiem, kā arī informāciju par svarīgākajiem notikumiem un citu svarīgu, bibliotēkas darbības uzlabošanai svarīgu informāciju. Informācija ir noderīga un nepieciešama. Laba sadarbība ir izveidojusies ar pārējām novada bibliotēkām. Loti pietrūka Kultūrvēsturiskie studiju brauciena.

Tabula "Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi"

N.p.k .	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits
1.	28.01.	Balvu novada muzejā	Balvu CB	prāvesta A. Budžes piemiņai veltīti novadpētniecības lasījumi	4
2	Septembris , oktobris	Tiešsaite	LNB	"Ievads medijpratībā" "Kritiskā domāšana mediju telpā."	7,5
3	9. oktobris	Tiešsaite	LNB	Latgales reģionālajā seminārā "Bibliotēkas un sabiedrības ilgspējīga attīstība: mēs būvējam šo pasauli paši"	4
4.	8.- 9.12.	Tiešsaistes platforma	Balvu novada pašvaldība	"Vēsturisko parku un dārzu uzturēšanas un attīstības tendences Latvijas – Krievijas pierobežas teritorijās."	
5.	20.11.	Tiešsaite	LNB	Par mediju lietošanu un kultūras mantojumu "Ceļazīmes mediju lietošanā"	

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2018	2019	2020	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	280	288	324	+2,8%,+12,5%
<i>t. sk. bērni</i>	80	66	82	-17,5%,+16,7%
Bibliotēkas apmeklējums	10156	8502	5293	-18,1%,-37,7%
<i>t. sk. bērni</i>	4876	3460	1549	-40%,-55%
Virtuālais apmeklējums				
Izsniegums kopā	14196	12016	9862	-18,1%,-17,9%
<i>t. sk. grāmatas</i>	7944	5590	5807	-42%,+3,88%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	6243	6410	4055	+2,6%,-36,7%
<i>t. sk. bērniem</i>				
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	27	28	31	+3,7%,+10,7%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	70	70	70	
Iedzīvotāju skaits	1030	998	1017	-3,11%,+1,9%

Analizējot bibliotēkas rādītājus, nākas secināt, lietotāju skaits nedaudz palielinās, jo pēc nodarbībām nāca bērnudārza bērni ar vecākiem izņemt grāmatas. Apmeklējumu skaits ir mazāks, jo sakarā ar ārkārtējo situāciju valstī, lai ierobežotu vīrusa COVID – 19 izplatīšanās iespējas tika ierobežota publiska pieejamība bibliotēkā. Decembra beigās bibliotēkas vispār neapkalpoja lietotājus.

. Ir izveidojusies interesentu grupiņa- 7 novada darbinieki, kuri katru dienu nāca, lai iepazītos ar jaunāko presi. Ir daudzi apmeklētāji, kuri izmanto tikai internetu, lai nomaksātu rēķinus, maznodrošinātie, lai izprintētu maksājumus no bankas kontiem.

. Protams, ir lasītāji, kuri bibliotēkā iegriežas katru nedēļu vai vēl biežāk, un ir tādi lasītāji, kuri ir apmeklējuši bibliotēku tikai dažas reizes gada laikā.

Bibliotēkas piedāvātie pakalpojumi sekmē lasītāju intelektuālo un emocionālo attīstību. Lasāmvielas popularizēšana notiek, izmantojot uzskatāmās darba formas (izstādes, veltītas jubilejām un svarīgākiem notikumiem) un „dzīvo vārdu”. Tomēr arvien vairāk literatūras atlasē apmeklētāji izmanto izvēles tiesības (literatūru sameklē paši vai atrod grāmatu jaunumu izstādēs). Tiek veikta lasāmvielas un zināšanu izplatīšana, popularizēšana, reklamēšana. Apmeklētājiem ir pieejams grāmatu fonds, 21 dažādu nosaukumu preses izdevumi, lietotāju rīcībā ir 10 datori un bezmaksas internets, kā arī pakalpojumi- printēt, skenēt un kopēt. Dažāda vecuma un dzimuma bibliotēkas pakalpojumu lietotājiem pieejams plašs uzziņu un daiļliteratūras klāsts. Vietējie iedzīvotāji nāk uz bibliotēku, lai apmainītu grāmatas, preses izdevumus, izmantotu internetu rēķinu nomaksai, izmanto e-pakalpojumus LAD, VID, ELEKTRUM, kā arī lai vienkārši satiktos. Tiek sniegta arī konsultatīva palīdzība darbam ar datoru, īpaši gados vecākiem apmeklētājiem. Bibliotēkas un datoru lietošanas noteikumi ir uzlikti pie katra datora un pieejami ikvienam interesentam. Apmeklētāji nāk kārtot Latvenego maksājumus, gada nogalē iesniegt skaitītāja rādījumus, sniedz deklarācijas. Ir sniegtas konsultācijas par darbu programmā „Excel”. Bezvadu internets ir pieejams

arī ārpus bibliotēkas telpām (bez darba laika ierobežojuma), šo pakalpojumu var izmantot arī neregistrēti bibliotēkas lietotāji.

Personām ar īpašām vajadzībām bibliotēka nav pieejama, bet, ja ir interese, tad gados vecākiem cilvēkiem grāmatas tiek pienestas mājās. To izdara gan viņu ģimenes locekļi, kaimiņi, gan arī pati bibliotekāre. Apkalpošajā teritorijā šajā pārskata periodā nebija cilvēku, kas pārvietojas ratiņkrēslā.

Izmantots Latvijas Neredzīgo bibliotēkas Balvu filiālbibliotēkas fonds (grāmatas diskos), lai lietotāji, kuriem redzes problēmas, varētu klausīties dažādu autoru darbus.

Lietotājiem tika piedāvāta arī iespēja lasīt grāmatas e-GRĀMATU bibliotēkā. Daži jaunieši to uzņēma ar ieinteresētību, bet lielākā daļa uzrunāto strikti atteicās no "lasīšanas ekrānā", jo ikdienas darbs saistās ar datoru un tā būtu lieka slodze redzei. Vecākās paudzes lietotāji priekšroku dod drukātai grāmatai.

Uzziņu, informācijas un izglītojošais darbs

2020.gadā bibliotēkas lietotājiem sniegtas 103 uzziņas par rakstniekiem, dzejniekiem, par sapņu nozīmi, par autobusu sarakstiem, par telpaugiem, par folkloru, par grāmatas esamību bibliotēkā, gadskārtu ieražām, par istabas augiem, laika ziņām, dzīvniekiem, cimdu rakstiem, Baltinavas vēsturi (muižu, pilskalniem, baznīcām, medicīnas iestādēm, skolām) u.c. Uzziņas tiek sniegtas bibliotēkā uz vietas vai ar e-pasta starpniecību, kā arī telefoniski.

Apmēram trešā daļa no uzziņām bija paplašinātas tematikas, un to sagatavošanai bija nepieciešams lielāks laika patēriņš. Piemēram - izdegšanas sindroms sociālā darbinieka profesijā, administratīvie pārkāpumi, tējas pagatavošanas rituāli u.c. Uzziņu darbu veicu, izmantojot bibliotēkā pieejamās datu bāzes Letonika, Lursoft laikrakstu bibliotēka, periodika.lv, Latvijas Nacionālās bibliotēkas elektroniskos informācijas resursus, novadpētniecības materiālus.

Precizējošās uzziņas pamatā jāsniedz skolas vecuma bērniem, jo pēc viņu informacionālā pieprasījuma bieži vien vēl sarunu veidā jānoskaidro un jāprecizē nepieciešamais grāmatas autors un grāmata. Adresālās uzziņas pamatā tiek sniegtas, norādot lasītājam grāmatas atrašanās vietu plauktos, vai arī norādot, kurā bibliotēkā SBA pakalpojumu kārtā var saņemt mūsu bibliotēkas krājumā neesošu vai lasītājam izdoto grāmatu.

Pašvaldības lēmumiem bibliotēkas lietotāji var sekot Baltinavas novada mājas lapā www.baltinava.lv, bibliotēkā ir pieejams Baltinavas novada izdevums "Baltinavas Vēstis".

Bibliotēkas lietotāji, pēc vajadzības, tiek apmācīti izmantot elektronisko katalogu.

Bibliotēkā darbojas BIS ALISE.

Ārējo apkalpošanas punktu bibliotēkai nav.

Tabula "BIS ALISE izmantošana"

Reģions / Pilsēta/ Novads	Bibliotēku skaits	Cik bibliotēkas strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar moduļiem			Autorizēti lietotāji (2020)	Pasūtīts (Web) eksemplāru (2020)
			Cirkulācija	SBA	Komplektēšana		
Baltinavas novads	1	1	1	1		324	

Tabula "Autorizētie lietotāji"

Autorizēti lietotāji (2018)	Autorizēti lietotāji (2019)	Autorizēti lietotāji (2020)	% salīdzinot ar iep. gadu
	288	324	+12,5%

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2018	2019	2020
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	43	27	21
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	36	32	42

Analizējot SBA pasūtījumus, redzams, ka galvenokārt tā ir daiļliteratūra, kas nav pieejama bibliotēkas krājumā, jo visus izdevumus ar ierobežotu budžetu krājuma komplektēšanai nav iespējams iegādāties.. Lai nodrošinātu lasītājus ar pieprasījumu, SBA sadarbība notiek ar Balvu novada bibliotēkām.

Problēmas un risinājumi. Bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā Bibliotēka pieejama visiem interesentiem, neatkarīgi no vecuma, no sociālās un etniskās piederības. Personām ar īpašām vajadzībām tika sniegti pakalpojumi dzīves vietā.

6. Krājums

Baltinavas bibliotēkas krājuma komplektēšanu nosaka bibliotēkas galvenie uzdevumi un prioritātes, kā arī lasītāju intereses un lasītāju sastāvs. Tiek komplektēts krājums ar universālu saturu, aptverot visas zinātņu nozares, daiļliteratūru un bērnu literatūru. Bibliotēkas krājumu veido grāmatas, seriālizdevumi, elektroniskie dokumenti, interneta resursi – bezmaksas elektroniskās datu bāzes Letonika un News. Letonika.lv datu bāzes var izmantot bibliotēkā un arī attālināti. Krājuma komplektēšanas mērķis - ar nepieciešamajiem iespieddarbiem apmierināt visas lietotāju intereses un pieprasījumus.

Krājuma pārbaude, inventarizācija atskaites periodā nav veikta.

Tabula "Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums"

	2018	2019	2020
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	1483	2004	2675
<i>t. sk. grāmatām</i>	839	1815	2012
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	259	390	
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	644	624	663
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	1,95	1,95	2,8
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	2191	2439	2850

Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai ir pietiekams, ar pozitīvu tendenci palielināties.

Tabula "Krājuma rādītāji"

	2018	2019	2020
Jaunieguvumi kopā	524	909	752
<i>t. sk. grāmatas</i>	196	234	339
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	30	49	75
<i>t. sk. bērniem</i>	45	61	77
Izslēgtie dokumenti	512	620	920
Krājuma kopskaits	7234	7523	7355
Grāmatu krājuma apgrozība	1,4	1,6	0,98
Periodisko izdevumu apgrozība	3,6	3,7	2,9

Tabula "Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums"

Dabubāze	2018	2019	2020
Letonika	57	145	55
News			

Bibliotēkā tiek izmantota Letonikas datu bāze, bet jāatzīst, ka to izmanto maz, lai gan informēju gan skolotājus, gan skolēnus individuāli. Novada speciālistu un iestāžu vadītāju informatīvajās sanāksmēs tika informēts skolas direktors un mācību daļas vadītāja par iespēju skolēniem lasīt grāmatas letonikas datu bāzē. Tiek izmantota Balvu reģiona kultūrvēstures datu bāze, lai atrastu informāciju par pazīstamiem novadniekiem, pašdarbības kolektīviem. Daudzi uzziņas meklē pārlūkprogrammā [Google](#) un [Wikipedia.lv](#), jo ir vieglāk orientēties un var ātrāk atrast vajadzīgos materiālus. Skolēniem ieteicu obligātās literatūras grāmatas lasīt internetā www.letonika.lv, taču to izvēlējās tikai 3 lietotāji. Apskatot letonikas statistiku izmantojuši ļoti maz.

Skolēni uzskata, ja pašreiz grāmatas nav bibliotēkā, tas ir attaisnojošs iemesls nelasīt, un daudzi saka, ka, izlasot grāmatu, tā labāk paliek atmiņā, bet lasot internetā grūti koncentrēties. Informācija par datu bāzu pieejamību ir izvietota bibliotēkā pie datoriem, kā arī apmeklētāji tiek informēti individuāli.

Bibliotēkas apmeklētājiem patīk apskatīt dažādu hobiju, rokdarbu izstādes, tematiskās izstādes, rakstnieku, dzejnieku jubilejām veltītas izstādes. Leinteresētība par izstādēm ir atkarīga no izvēlētajās tēmas un cik interesanti materiāli izlikti par attiecīgo tematu. Jaunākā literatūra tiek izlikta atsevišķā plauktā to sadalot – nozaru literatūra, daiļliteratūra. Bērniem jaunieguvumi tiek izlikti atsevišķi plauktā.

- Darbs ar parādniekiem

Rūpējoties par izdevumu pieejamību, savlaicīgi apzināju tos lietotājus, kuri aizkavē grāmatu nodošanas termiņu – sūtīju īsziņas, e-atgādinājumus, kā arī sazinājāties telefoniski. Lielākā daļa lasītāju grāmatas atdeva nekavējoties, bet ik gadu atrodas arī tādi, kas bibliotēkas atgādinājumus ignorē. Pārsvārā tie ir lietotāji, kuri mainījuši dzīvesvietu. Ir arī parādnieki ar kuriem nav iespēju sazināties, jo norādīti neeksistējoši telefona numuri un e-pasta adreses.

Aizvadītajā gadā komplektēšanas process noritēja plānveidīgi, lai uz gada beigām nepaliktu neizlietoti finanšu resursi un nesamazinātos iepirkto grāmatu skaits. Regulāri sekojam izdevēju jaunumiem to tīmekļa vietnēs, regulāri tika saņemti e-pasti no metodiķes par jaunākajām grāmatām. Tika iepirktas grāmatas SIA Virja LK. . Lietotāju ļoti pieprasīta, ir latviešu daiļliteratūra. Katru gadu bibliotēkas krājums papildinās ar dāvinājumiem un bezatlīdzībā nodotajiem izdevumiem. 2020. gadā to skaits ir 128 eksemplāri.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Bibliotēkas mērķauditorija ir pirmskolas vecuma bērni, skolēni no 1.līdz 12.klasei.

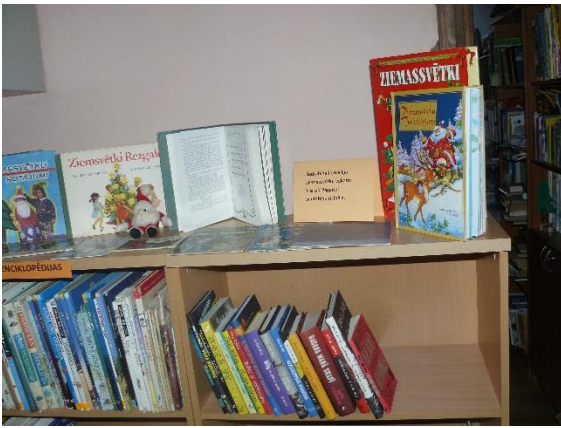
Bibliotēkas lietotāju vecums: līdz 7 gadiem 8 lietotāji, no 8 līdz 18 gadiem 74 lietotāji. Ir novērots, ka daudzi vecāki ņem grāmatas bērniem uz sava vārda un mazos bērnu bibliotēkā pagaidām neregistrē.

Interesi par grāmatu cenšos raisīt jau pirmskolas izglītības iestādes audzēkņiem. Viņi apciemo bibliotēku jau piecu gadu vecumā un turpina to darīt arī, gatavojoties skolas gaitām

Apmeklētājiem tiek piedāvātas daudzveidīgas aktivitātes - tematiski pasākumi, grāmatu izstādes, konkursi, ekskursijas, bibliotekārās stundas u.c. Aktivitātes bērniem tiek rīkotas ciešā sadarbībā ar Baltinavas vidusskolu un bērnudārzu. Skolotāji ir izveidojuši grāmatu sarakstus skolēniem no 1.-9.klasei. Sarakstos grāmatas tiek sadalītas tematiskos blokos. Skolēni sarakstus aktīvi izmanto.

Uzsvars 2020.gadā tika likts uz bibliotēkas kā vietas popularizēšanu. Bibliotēka ir vieta, kur ir iespēja darboties brīvajā laikā, kur ir iespēja iepazīties ar jaunākajām grāmatām un spēlēm, kur notiek pasākumu. Esmu veiksmīgi sadarbojusies Baltinavas vidusskolas skolotājiem, ar bērnudārza grupiņu audzinātājiem, sevišķi pirmajām klasēm, aicinot uz dažādiem pasākumiem, atsaucoties lūgumiem gan pastāstīt par bibliotekāra profesiju, gan jaunākajām grāmatām.

Arī bērniem galvenā bibliotēkas popularizēšanas forma ir literatūras, tematiskās izstādes.

Pēcpusdienās bērni apmeklēja bibliotēku, lai izlasītu jaunākos žurnālus, izklaidētos, spēlējot bibliotēkā pieejamās spēles, skatītos multfilmās un klausītos audioierakstus diskos. Bērni un jaunieši ar saviem viedtālruniem bibliotēkas telpās var pieslēgties bezmaksas internetam, izmantojot bezvadu internetu (Wi-Fi). Vasarā apmeklējums ir ļoti neregulārs. Datori tiek izmantoti nedaudz, kad atbrauc radnieki ciemos. Taču jāatzīst, ka bibliotēkas datoru izmantošana pārskata gadā ir samazinājusies. To varbūt arī ietekmēja ar Covid 19 saistītie ierobežojumi.

Bērniem bija abonēts 1 nosaukuma žurnāls – "Ilustrētā Junioriem"

Uzziņu darbs

Runājot par datora izmantošanu uzziņu meklēšanā, esmu novērojusi, ka bērni paši atrod sev interesējošo informāciju. Uzziņas tika sniegtas par dažādām tēmām: daba un dzīvnieki; dažādu valstu kultūra un tradicionālie svētki; satiksme – autobusu kustība. skolas Projektu nedēļas laikā, kad katra klase gatavo darbus par dažādām tēmām, nereti tie ir materiāli par novadpētniecību.

Pārskata perioda pasākumi dažādām vecuma grupām un veiksmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes:

Divi piektās un divi sestās klases skolēni tika izvirzīti Reģionālajam skaļās lasīšanas konkursam Balvos, ko rīkoja Balvu Centrālās bibliotēkas Bērnu nodaļas vadītāja.

Pirmklasnieku ekskursija un iepazīšanās ar bibliotēkas krājumu.

Bibliotēkai visciešākā sadarbība ir ar Baltinavas pirmsskolas iestādi un Baltinavas vidusskolu. Kopīgi tiek organizēti pasākumi. Skolēnu grupas apmeklē bibliotēkā uzliktās izstādes, pasākumus. Bērnudārza bērniem tiek lasītas pasakas vai stāsti par dzīvniekiem, uzdoti jautājumi par dzirdēto tekstu. Jāatzīst, ka bērni klausās uzmanīgi un atbild pareizi. Sagatavošanas grupas bērniem tiek doti uzdevumi no atsevišķiem burtiem veidot vārdus. Radošajās darbnīcās bērni trenē pirkstiņus, atpazīst krāsas, tiek radināti darbiņu veikt rūpīgi. Pasākumu temati un saturs tiek pielāgots attiecīgās vecuma grupas dalībniekiem.

Bērniem ļoti interesēja Janikas Agitas rūķu izstāde. Tik krāšņi tie bija. Ienākot bibliotēkā visus sagaidīja rūķis Rūdolfs un Andersones kundze, kuri uzraudzīja mazākos rūķus un princeses.

Bērniem patika gadalaiku rūķu sērija – baltā ziema ar kamanām, blakus čaklais pavasaris ar lejkannu gatavs darboties, bagātā ar ziediem, ogām, kukainīšiem vasara, rudens rūķis, kurš izskatījās piekusis vācot rudens ražu. Mājas gariņi, kuri ienes mājā ienes mājās svētību, labklājību, maizīti, mīlestību, laimi. Parasti bērni fotografējās pie rūķa

. Parasti bērni fotografējās pie rūķa, kuram adītās cepures mīcē gals sniedzās līdz grīdai. Tas nav parasts rūķis, bet gan Latvijas simtgades rūķis. Cepure tika adīta veselu gadu no 18. novembra līdz 18. novembrim. Katru dienu noadīta viena rindiņa. Melnās svītras atdalīja mēnešus. Krāsas ieadītas attiecīgi gadalaikiem.

Bērni un jaunieši ik gadu tiek aicināti iesaistīties VKKF lasīšanas veicināšanas programmā „Bērnu un jauniešu žūrija”. Šī mērķprogramma bibliotēkā tiek īstenota jau 17 gadus, bērni gaida un ar interesi lasa žūrijas piedāvāto grāmatu klāstu, lai gan, nenoliedzami, daudziem šīs ir vienīgās grāmatas, ko viņi izlasa gada laikā. Bērnu, jauniešu žūrijas darbā katru gadu vidēji piedalās 20 eksperti

2020.gada Ziemeļvalstu Literatūras nedēļas tēma ir “ Ziemeļvalstis un pasaule ”

2020. gads ir sarežģīts gads – drastiskas klimata pārmaiņas un neprognozējamā Covid-19 pandēmija ir aktuālākās tēmas. Šie notikumi ikvienam no mums liek aizdomāties par to, ko nozīmē būt pasaules pilsonim. Kāda ir mūsu pilsoniskā atbildība un kas mūs vieno un šķir vienu no otra 9.novembris ir lielā priekšā lasīšanās diena. Ieklausīties Rīta stundas lasījumos skolēni tika aicināti skolā, katrs savā klasē lasīt grāmatas izvēloties no alternatīvā saraksta. Skolēni izvēlējās sekojoša grāmatas: Hai, Magdalena, Šausmu veikaliņš un briesmīgais kutināmais pulveris, Kestere, Ulrika, Ezītis un lielā oga, Kunnass, Mauri, Vikingi nāk!, Lāgerlēva, Selma, Nilsa Holgersona brīnumainais ceļojums, Olsone, Kristīna, Ērgļuklints noslēpums, Nūrdkvists, Svens, Pankūku torte, Nilsone, Frīda, Pērtiņa zvaigzne .

Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi. Vislielākās problēmas bibliotēkā 2020.g. bija problēmbērni - bērni, kuri neievēro bibliotēkas noteikumus, uzvedas skaļi, traucē pārējiem bibliotēkas apmeklētājiem, tādēļ bibliotēkas noteikumu pārkāpēji tiek izraidīti no bibliotēkas. Liela daļa bērnu, kas apmeklē bibliotēku pēc skolas, šeit ierodas vienkārši, lai izmantotu bezvadu internetu telefonos vai bibliotēkā pieejamos datorus. Bērņus ir arvien grūtāk ieinteresēt izmantot grāmatas vai žurnālus.

8. Novadpētniecība

Lai nodotu kultūrvēsturisko mantojumu nākamajām paaudzēm, bibliotēka nopietnu darbu veic novadpētniecības materiālu apzināšanā, apkopošanā, saglabāšanā, veidojot tematiskas mapes un albūmus.

Galvenie virzieni novadpētniecības jomā saistīti ar novada vēstures pētīšanu, novadnieku apzināšanu, materiālu vākšanu un apkopošanu.

Novadpētniecības darba galvenās prioritātes pārskata gadā:

- novadpētniecības krājuma papildināšana, izmantojot daudzveidīgus informācijas avotus;
- tradicionālo un elektronisko novadpētniecības resursu popularizēšana;
- sadarbība ar novadniekiem.

Novadpētniecības krājums

Novadpētniecības krājums ietver dažāda tipa un veida dokumentus: grāmatas, 32 tematiskās mapes, bukleti, pētnieciskie darbi.

Daudzus bibliotēkā apkopotos novadpētniecības materiālus var apskatīt ar Balvu Centrālās bibliotēkas izveidotās kultūrvēstures datu bāzes <http://www.balvurcb.lv/kb/>. Tematiskās mapes tiek izmantotas skolēnu zinātniski pētniecisko darbu sagatavošanai, skolēniem projektu nedēļas ietvaros par interesējošām tēmām.

Lai popularizētu Latgales rakstniekus, tika izlikta sekojošas izstādes:

” Ej, ej dziedī un smeji! Sirdi pretī liec, Un dzīves sīkumos neiestiedz” Baltinavas novada dzejniecei Venerandai Andžānei 80, “Ievērojamākajam Latgales rokraksta literatūras pārstāvim Andrīvam Jūrdžam 175”,. Nikuo taida jau es naasu darejs! Naasu ni deputats, ni ministrs, ni veiskups. Vysus šūs Ej, ej dziedī un jubilejāgodus tik asu darejs sovu dorbu. Vyss ir dareits Dīva gūdam! Ļūti interesanti ir pieteit sovu paguotni.” / A.Budže/ - garīdzniekam, publicista, baznīcas vēsturniekam Albertam Budžem - 90

Sakarā ar ārkārtējo situāciju valstī, lai ierobežotu vīrusa COVID – 19 izplatīšanās iespējas tika izvērtēta publiska pieejamība bibliotēkā. Apmeklētāju bija mazāk.

Šajā laika periodā pastiprināti tika strādāts pie Baltinavas vēstures pētīšanas, kas ir viens no bibliotēkas darba virzieniem. Pēc muzeja vadītājas lūguma meklēju materiālus par Baltinavas muižu un muižniekiem Hilzeniem, Ivanu Jelaginu, Aleksandru Gorožanski u. c.

Par Baltinavas pareizticīgo baznīcu.

Bibliotēkas mājaslapā ievietoti materiāli par Baltinavas kultūrvēstures pieminētiem

. Kopā ar muzeja vadītāju A. Keišu vācam materiālus, skenējam fotogrāfijas par MTS, sadzīves pakalpojumiem, slimnīcu, skolām

2020.gadā apritēja 100 gadi kopš Latvija noslēdza miera līgumu ar Krieviju, nospraužot valstisko robežu. Bija tikšanās ar projekta “Uzrunā Abreni” idejas autori, filmu scenāristi Ligitu Lukstraupi un Latvijas televīzijas darbiniekiem. Tikām aicināti meklēt fotogrāfijas dokumentus, dzimtu atmiņu stāstus. L. Laukstraupe bibliotēkā interesējās par P. Keiša grāmatām, kuras arī tika uzdāvinātas.

Sadarbībā ar Latvijas Televīziju Baltinavas jaunieši tika aicināti ieskatīties katram savā dzimtas fotoalbumā, dokumentu mapēs vai vienkārši dzimtas atmiņās, vai tur nav saglabājusies kāda liecība par dzīvi pierobežā pēc Miera līguma noslēgšanas. Abrene joprojām ir dzīva, mēs dzīvojam tās saglabātajā daļā, bet mūsu senči, iespējams, savulaik mituši tur – Gauru, Bērzpils vai Kacēnu pagastā. Varbūt kāds no vecvecāku kaimiņiem bija robežsargs kādā tā laika robežas ar Krieviju kordonā? Baltinavas jaunieši vāca materiālus par Viļakas ielu Baltinavā, jo filmas veidotāji pauda sajūsmu par Baltinavas koka ēku arhitektūru Viļakas ielā. Tāpēc tika nolemts, kamēr vēl ielā atrodas senās mājas, kas nav nojauktas vai pārbūvētas, tās iemūžināt gleznās kā unikālu vēstures liecību. Jaunie mākslinieki novada un bibliotēkas telpās.

Ziemeļlatgales tautastērpa darināšanas darbnīca Baltinavā

Viena no meistardarbnīcām bija dzijas krāsošana ar dabīgām krāsvielām. Tika sameklēta literatūra par dabas krāsvielām ar kuru varēja iepazīties pasākuma dalībnieki.

Kā katru gadu, tā arī joprojām pietrūkst laika, lai izdarītu visu, kas iecerēts novadpētniecības darbā. Novadpētniecības darbs ir nebeidzams un vienmēr ir ko darīt.

Diemžēl, ne visi interesējoši materiāli ir pieejami. Daudz informācijas nesaglabājas – piemēram, par Baltinavas muižu. Ir tehniska problēma – nav iespējas kvalitatīvi veikt vecu cilvēku aptaujāšanu, kas ir ļoti būtisks, jo ir jāpaspēj kaut kā piefiksēt viņu stāstus

2021.gadā tiks turpināta novadpētniecības materiālu vākšana, materiālu apkopošana tematiskajās mapēs un krājumā esošo un jauniegūto fotogrāfiju digitalizēšana.

Būtu labi nākamajā periodā vairāk uzmanības pievērst pagasta personībām, vecu fotogrāfiju un materiālu vākšana.

9. Projekti

•

Tabula "Projektu apkopojums"

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (t. sk. īstenošanas laika periods, rezultāti, īss kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
"Bērnu žūrija"	KKF	71.61	20 eksperti bērni un jaunieši, 3 vecāki	

10. Publicitāte

• Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem Bibliotēka darba aktivitātes tiek atspoguļotas laikrakstos: "Vaduguns", Baltinavas novada informatīvajā izdevumā; interneta vietnēs – Baltinavas novada mājaslapā www.Baltinava.lv, bibliotēkas mājaslapā, www.bibliotekas.lv/baltinava, www.kulturaskarte.lv. Tur pieejama arī informācija par bibliotēkas pakalpojumiem

Jaunie lietotāji par bibliotēkas pakalpojumiem tiek informēti mutiski.

Informācija par bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem tiek izplatīta ar afišu palīdzību, kas tiek uzlikta bibliotēkā, novada domes telpās, pie afišu dēļa ciema centrā un skolā. Atsevišķām lasītāju grupām, kā, piemēram, Bērnu žūrijas ekspertiem uz pasākumiem tiek izsūtīti ielūgumi.

Par bezvadu interneta pieejamību informē uzraksts pie bibliotēkā

2020. gadā bibliotēku apmeklēja ne vien lasītāji, bet arī bibliotekāri no citām Latvijas bibliotēkām (Alūksnes novada kultūras darbinieki)

Aizvadītajā gadā notika 8 tematiski pasākumi, tika uzlikta 20 literatūras izstādes, 5 vietējo mākslinieku, rokdarbnieku un citu pilsētu un novadu autoru darbu izstādes. Galvenā bibliotēkas popularizēšanas forma ir literatūras, tematiskās izstādes. To veidošanas tematika atkarīga no

dažādām kultūras aktivitātēm vai notikumiem sabiedrībā. Palielinoties iespieddarbu klāstam un interneta, datora iespējām, arī izstādes ir kļuvušas saturā bagātākas, krāsainākas un vizuāli pievilcīgas. Īpaši gadskārtu tradīcijām veltītās izstādes vienmēr cenšos papildināt ar dažādiem elementiem. Attiecīgi pirms svētkiem tiek noformētas arī telpas.

Daiļliteratūras un dzejas krājumu popularizēja rakstnieku un dzejnieku jubilejām un atceres dienām uzliktās literatūras izstādes, kā piemēram: “Cik dažādi ir dzejas likteņi. Uzzibsnī kā meteorīts, deg spoži un ilgi kā zvaigzne.”- dzejniecei m. Bendrupei 110, “Neviens, kas rod baudījumu daiļliteratūrā, nespēj pretoties romāna “Vējiem līdzi” burvība - Margaritai Mičelai- 120, “Bez baltās un melnās krāsas īsta rakstnieka rokās ir visas varavīksnes krāsas, tikai jāprot ar tām rīkoties, jāzina krāsu saskaņa un kontrasti.” / Ingrīda Kiršentāle - rakstniecei Annai Saksei 115, Rakstniece Anna Skaidrīte Gailīte savos romānos nereti pievēršas tematiem, kas vēsta par Latvijā dzīvojošo cilvēku likteņiem. Lasītāju aizrauj ne vien sižeta risinājums, bet arī detalizēti aprakstītās ģeogrāfiskās vietas un sabiedrības dzīve. / T. Šaitere? -rakstniecei Annai Skaidrītei Gailītei – 80, Rit mūži mūžībā. Rit no aizmūžiem, riet uz mūžību. Rit cauri manām grāmatām, manai mīlestībai Aužas vēstījums ar mūžu metiem. Rakstās vēsture. Pašas tautas vēsture- rakstniecei Melānijai Vanagai -115.

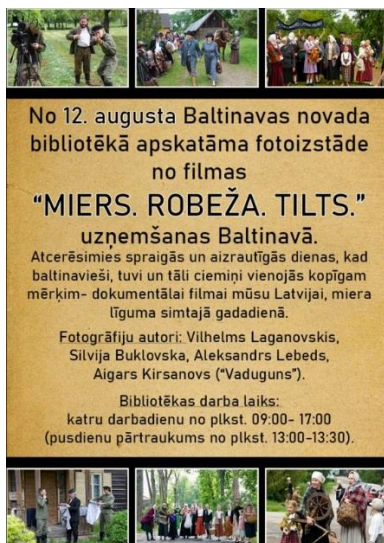
Bibliotēkas vadītāja aktīvi iesaistījās Baltinavas novada kultūras dzīvē. Palīdzēja organizēt pasākumus.

Baltinavā uzņēma dokumentālo filmu

10. jūnijā Baltinavu piepildīja vēstures un senatnīguma aura. Novada iedzīvotāji un citi interesenti piedalījās dokumentālas filmas MIERS.ROBEŽA.TILTS. filmēšanā. Filmas pamatā ir viens no nozīmīgākajiem notikumiem neatkarīgās Latvijas vēsturē. Tā vēstīs gan par ceļu līdz miera līguma noslēgšanai 1920. gada 11. augustā, gan tā ieguvumiem un zaudējumiem, gan ietekmi uz valsts un sabiedrības attīstību. Filma balstījās uz arhīvu materiāliem, vēsturnieku komentāriem, kā arī diplomātu un tolaik Latvijā dzīvojošo atmiņām Ģērbusies attiecīgās drēbēs, sagatavojuši filmā iederīgus rekvizītus, mēs masu skatu dalībnieki, pacietīgi gaidīja scenāristu un režisores norādījumus.

Fotoizstāde no filmas “Miers. Robeža. Tilts.” uzņemšanas Baltinavā.

No 29. jūlija līdz 31. jūlijam Baltinavā uz plenēru “Viļakas iela – viena no senākajām ielām Baltinavā” pulcējās dažādu vecumu mākslinieki no Baltinavas, Tilžas un Mārupes, lai gleznās iemūžinātu laika liecinieces – mājas.

Apskatot ēkas, katrs no mums izvēlējās sev tīkamo objektu gleznošanai, to nofotografēja, jo mainīgie laika apstākļi lika atgriezties novada domes un bibliotēkas telpās, lai uzsāktu gleznošanu.

Mākslinieki Inta un Andžejs Krakopi glezno bibliotēkā

Ceļojums pa Latviju robežu zirga mugurā

2019. gada vasarā zirgu kopējas Līga Vilne un Tīna Runce īstenoja savu sapni — uzsāka piedzīvojumu “Ceļojums pa Latvijas robežu zirga mugurā”. Pirmais ceļojuma posms zirgu Prīmas un Dempsijas mugurā 620 km garumā pa Latvijas jūras krasta robežu notika no 2019. gada 17. augusta — 1. septembrim. Otrais posms sākas 2020. gada 4. augustā un ilgs līdz pat 4. septembrim. Šī posma kopējais garums ir 1386 km pa Latvijas sauszemes robežu

13. augustā zirgu kopējas Līga Vilne un Tīna Runce īstenojot savu sapni “Ceļojums pa Latvijas robežu zirga mugurā”. A. Rancāna polkas ritmos, par kuriem liels paldies jāteic Tomam un Eduardam Buraveciem, ar skaļiem saucieniem un prieka sveicieniem sagaidījām ceļotājas Žeikaros, pie Baltinavas novada zīmes. Jātnieces pastāstīja par sevi, par ceļojuma mērķi, ceļā gūtajiem iespaidiem, par jāšanas sportu kopumā.

No 6. līdz 9. augustam Baltinavā notika LNKC praktiskais seminārs tradicionālajā kultūrā – „Ziemeļlatgales tautas tērpa darināšana”. Šī pasākuma organizators bija Latvijas Nacionālais kultūras centrs un tā pārstāve – tautas lietišķās mākslas eksperte Linda Rubena, kā arī Baltinavas novada audēju pulciņa vadītāja Iveta Gabrāne

9. augustā meistare, Latvijas Universitātes Latvijas vēstures institūta vadošā pētniece Anete Karlsonē stāstīja, rādīja un mācīja diegu krāsošanu ar dabā atrodamajām krāsvielām. Bibliotekāre bija sagatavojusi literatūras izstādi par dzijas krāsošanu ar augiem un sēnēm

4. septembrī Baltinavas novada muzejā notika pasākums “Baltinavas etnogrāfiskā ansambļa pūrs. Annas Mežales piemiņai...” Pasākuma dalībnieki dalījās atmiņās par mūžībā devušos etnogrāfiskā ansambļa dziedātāju Annu Mežali. Ar skaistām fotogrāfijām, dzīvesstāstu, daudzajiem sasniegumiem, emocionālā atmiņu stāsta par pirmo darba dienu nolasišanu, ne vienai vien pasākuma dalībniecei acīs sariesās asaras. Gan prieka, gan skumju asaras, atceroties jaukos mirkļus, kas pavadīti kopā ar Annu. Annas Mežales meita Anita un vedekla Aelita stāstīja savus atmiņu stāstus. Bibliotēkas vadītāja bija sagatavojusi literatūras izstādi, kurā bija apkopoti materiāli no preses izdevumiem, no Balvu RCB kultūrvēstures datu bāzes.

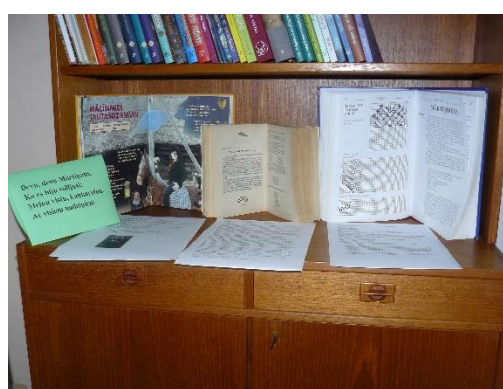
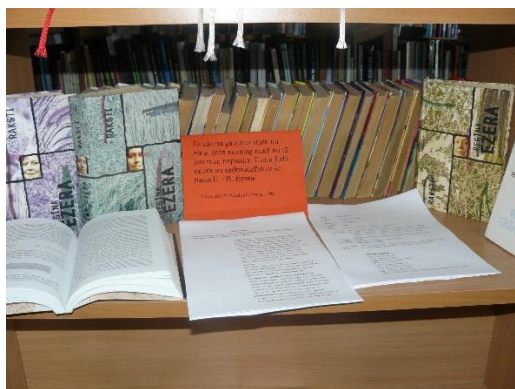
Bibliotēkā apmeklētājiem ļoti patika Alūksnes novada Mārupes pagasta rokdarbnieces Agitas Janikas darinājumu izstāde.

Bibliotēkā bija skatāmi arī vietējo rokdarbnieku darbi.

Apmeklētāju iepazīstināšanai ar bibliotēkas krājumu un pakalpojumiem tiek izmantotas dažādas metodes. Galvenā bibliotēkas popularizēšanas forma ir literatūras, tematiskās izstādes.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām: Baltinavas vidusskola, novada muzejs, mūzikas un mākslas skola, pirmskolas izglītības iestāde, Baltinavas KN. Lai darbs bibliotēkā varētu attīstīties sekmīgāk un radošāk, viennozīmīgi vajadzīgi un svarīgi ir sadarbības partneri, kas gatavi sadarboties. Bibliotēkai ir plašs sadarbības partneru loks.

- * Novada dome – finansējums, organizatoriskie jautājumi .
- * Cieša sadarbība ar Baltinavas vidusskolu un skolas bibliotēku .
- * Baltinavas mūzikas un mākslas skolu – bērnu darbu izstādes.
- * Kultūras nama vadītāju, bibliotēka piedalās KN rīkotās masu pasākumos
- * Grāmatu apgādi, individuālie komersanti- krājuma komplektēšana.
- * Sadarbība, organizējot pasākumus ar novada muzeju. Apmaiņa ar materiāliem, fotogrāfijām.
- * Balvu Centrālā bibliotēka - metodiskais centrs, semināri, kursi, grāmatu apstrāde, grāmatu apmaiņa.
- * BIS Alise – bibliotēka strādā ar bibliotēku sistēmu ALISE-1.
- * Ar novadu un pagastu bibliotēkām.

Baltinavas novada bibliotēkas vadītāja Ināra Bubnova